

EL POBLE: CATALA

Any III
Núm. 199

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES. 4 pessetes trimestre
PAISOS DE UNIO POSTAL. 9 pessetes trimestre

Barcelona, dijous, 30 d'agost de 1906

REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
BARCELONA. 1.50 pessetes any
CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES. 5.00 pessetes trimestre

5 Cts.

MARCA PRAT

Bons vins — Oli pur

Rambla de les Flors, núm. 16; Telefon 675

Vins y olis del Penadès, de cultiva propia

Vins y olis de les principals regions espanyoles

y extrangeres

Xampanyes y licors del país y extranger

Diposit general y venda dels vins del Marqués de Madaia

ROBUSTINA
DURAN Y ESPAÑA

EFICACIA INMEDIATA
en Anemia, Neurastenia, Depressions nervioses, Clorosi, Debilitat, Atonia gástrica, Escrofúlsim, Diploeti: Farmacologia de Gessavé, Rambla Centre, davant del Liceu, y de Baró y España, Valencia, núm. 278; de la Ensenya, al peu del Passeig de Gracia.

MAQUINARIA MODERNA PERA TOTES LES INDUSTRIES

DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.
ESCUDELLERS, 6-BARCELONA

RESTAURANT JOSEP VILA

— Economía sens rival. — Carrer de Ferran VII (passatge del Crèdit, números 5 y 7) — Abonaments de 60 coberts a 45, 80 y 90 ptes. — Coberts a 2, 3, 4 y 5 ptes. — Servei esmerat a la carta. — Saló per banquets, esmenaments y bateigs.

Roviralta y C.

Cartró-cuiro
— pera cobertes

24 - Carrer Ample - 24
Barcelona

Afeccions de la Pell, Cabell y Organs genitals
Dr. Umberto

dels Hospitals de París y Berna. — Canuda, 26, de 11 a 1 y de 7 a 8. — Extirpació radical del pel moixí. — Rayos X. — Fototerapia oníscia.

MOSAICS E F ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 3

L'obra laica o civil

LA TRADICIÓ CLERICAL

Aquesta obra, doncs, de supressió d'intermediaris y obstacles per a l'integració de l'home en la ciutat troba la seva empremta dividida en tantes etapes com sien les antigues cracies sobrevivents. Perquè es clar que per a aquesta obra de reducció de tota força al sol y únic poder de tots y cada un, o sia democràcia, les cracies locals són la gran host dels enemics. Democràcia; demés, entès, no, com s'ha erogat per corrupció política, en sentit sinònim de plebs, sinó com a sinònim de populus, es dir, de personalitat total dels fills de la ciutat. Democràcia, o sia panceria social (que està sobre l'acràcia com el pantelme sobre l'atisme). En altre terme, laicificació, instauració del laic, del poble, sobre tot poder.

El primer obstacle seran, doncs, les supervivències de les antigues castes o classes que per una herència tradicional vestissim hagin conservat un privilegi d'exempció, un roscó sustrat a l'intervenció continua de la ciutat o una forma de domini sobre'l poble. Y com, la primera d'aquelles castes estava constituïda per l'Església, contra ella hi havia que adreçar, per de prompte l'acció ofensiva.

Es curiosa l'evolució del privilegi sacerdotal fins als nostres temps. Lo que fou en son origen representació de tot el patrimoni espiritual d'un poble, de tot lo més alt y exquisit de la seva cultura, art, ciència, poesia; es dir, lo que fou símbol y concreció de tot l'espiritual nacional de cada agrupament humà, esdevingué, en el cristianisme, representació precisament d'aquella tendència universal y cosmopolita que uneix els homes per sobre les nacions y les fronteres. El primer culte a l'humanitat entesa en la seva forma ampla y total es una idea cristiana. El mot ecumenisme ho explica tot. Es veritat, però, que la consciència d'haver heretat el sítil de l'única super-ciutat que verament s'haja conegut fins ara en el món, la Ciutat-Eterna, havia de contribuir fortament an aqueix resultat. — Per altra banda, l'idea particularista d'Església, com a assemblea local, solidaria y fins comunista, de feals, o com a nova congregació de la ciutat, fent de l'antic ciutadà un militant de la fe, y ajuntant l'atomisme social de les indefinides Esglésies en la Gran Església universal o Super-Església (primer esbós d'una futura y magna Super-Ciutat) era, gloriósament, un ideal d'incomparable y superba Federació. Y no sols edificava aquesta Urb supra, incommensurable, damunt l'inconsciència de la vida material y temporal, com un invencible optimisme, incapaç d'error, damunt el baix estat venent dels pessimismes, sinó que l'eternava més enllà de les centúries, més enllà dels mons, més enllà de la mort, fent-la esdevenir triomfant infinita y deflora en el regne dels cels, interpretant rogiament com a realitat ultra-humana y ultra-mundana, una frase qui tal volta, en boca del Fundador, va esser una metàfora oriental com tantes altres qui s'immovillaren tornant-se fídels, dogmes y misteris intangibles y impenetrables.

Y així, doncs, el Pontífic, la potència gúelfa, va encarnar un dels nuclis de cohesió humana més forts que jamai hagin existit.

Però a la vora d'aquella potestat, un altre universalisme's forma. Es dels infinits aspectes d'aquella dualitat prístina qui glateix en tot, com en l'home les manifestacions de cos y ànima. L'Imperi Romà produeix un altre hereu: hereu de la potestat militar com el Papa ho era de la pontificia. Y aquest novell hereu s'anomena ja, propiament, Emperador; y així la potència gibelina esdevé un altre gran nucli d'universalitat. — Ben prest, com era natural, les dues forces, com a dues divinitats enemigues, lluren combat, y a l'entorn de cada una d'elles en epica rivalitat, els senyors de la terra, a espalles dels pobles que regeixen, s'ajuntan segons les inclinacions natives, o les tradicions familiars, o les conveniències privades del moment. Per tota una èta, la llei d'equilibri del món se fonamenta sobre aquix dualisme, meravellósament expressat en unes famoses paraules de Dante Alighieri a la Monarchia, ont ressonen béls dos grans universalismes, l'un avantament espiritual, l'altre frament material (1).

Y vegis com, per raó de llur mateixa transcendència, els dos principis se troben ja informant els fonaments de l'epopeia mitg-oval com a substancies elementaries y lleis de vida superiors qui regeixen tot l'organisme social de l'època.

Quan ve l'Estat Modern, en els pobles qui resten catòlics y qui, per lo mateix, continuen sotmesos a l'irradiació de Roma, la tendència gibelina esdevé ben aviat regalisme. El rei substitueix definitivament a l'Emperador, y's torna, com era natural, donat l'origen popular de la força monàrquica, la potestat laica per excelència. Vegent an l'intervenció continua del Pontífic una quasi-sobirania, o sia una minva de l'autoritat reial, els reis encaminen llurs esforços a l'instauració d'una Església nacional qui, influïnt directament sobre l'ànima religiosa del poble, destroni la prepotència papal. Y quan, per l'evolució dels principis revolucionaris, la sobirania exclusiva de la nació recaval poder de la monarquia, aleshores la tendència regalista, tornant-se de ple tendència laica, accentua més encara l'hostilitat contra'l papisme.

Els darrers esforços dels catòlics se congelen en la tendència ultramontana, veritable cràpsule vesperal de l'Església Universal. El Syllabus es el gran moment

d'aquella escola. Però'l fracàs es tant immens, que quan Lleó XIII y Rampo-la preuen (en lo possible, que era ben poc) desviarse del camí, y aconsellen el reconeixement dels poders liberals, els catòlics francesos substitueixen el desacreditat ultramontanisme per una tendència tant absolutament oposada com el nacionalisme militarista. Però era tard. Esque podia en realitat semblar mal tendència nacionalista veritable una persistència del catolicisme romà, dins un país ont totes les forces de la novíssima cultura s'espandien en un culte de l'unitat de jurisdicció i llei, en una comunitat de civilització, en una solidaritat de tots en la mateixa obra de laicisme, es dir, de plena y única expansió del poble, o sia de la nació, o sia, més expressivament, de la Ciutat? La vella y contraproduent irregularitat se transformava del tot en obra d'antirregularitat, la més forta que mal hagi existit. Un antiteisme substituïa a l'atisme. La fallida de l'indiferència, aquella famosa indiferència tant combatuda precisament per la mateixa Església que indirectament afavoria, era ja completa. Y es que mal una actitud negativa com aquella podrà triomfar sobre una actitud afirmativa, per absurda que sia l'affirmació d'aquesta actitud.

El gran impuls del socialisme, escola tant clarament internacional y cosmopolita, venia, ademés, a instaurar de ple una nova tendència universal destinada a suplantar totes les demés. Bó ho havia comprès l'Església, condemnant-lo taxativament o tractant de mixtificarlo per fer-lo inútil y infecció. En la llarga sèrie dels grans universalismes o ecumenismes històrics, el socialisme posava, triomfal, el més alt grau; en aquella dinastia de glòries irradiacions qui va de la Roma imperial a la primera concepció religiosa-social del cristianisme, a la gran dualitat mitg-oval Pontífic-Imperi, a la ponderació pacifista de forces anomenades Equilibri, a l'ultramontanisme catòlic antiregalista y als Drets de l'Home, transsumpte civil del jus gentium.

GABRIEL ALOMAR

Ecós

El Govern civil, d'aquí res de bo sol ventura, y en quin lloc els cicles hi tenen sempre casa oberta, no sembla sinó que ara s'ha de venir la sort.

El papers s'han canviats. No parla'l senyor Manzanor d'aprenent als Ajuntaments, d'inspeccions, de mides de rigor: parla de l'Estat, magnanimament donant uns milions per fer una segona Exposició universal a Barcelona.

Naturalment, segons el cas, mentrestant els treballadors fan y muntan l'exposició d'art a les fonderies d'un y altre hemisferi, la política d'error, damunt el baix estat venent dels pessimismes, sinó que l'eternava més enllà de les centúries, més enllà dels mons, més enllà de la mort, fent-la esdevenir triomfant infinita y deflora en el regne dels cels, interpretant rogiament com a realitat ultra-humana y ultra-mundana, una frase qui tal volta, en boca del Fundador, va esser una metàfora oriental com tantes altres qui s'immovillaren tornant-se fídels, dogmes y misteris intangibles y impenetrables.

De Madrid y de San Sebastián també venen promesses. Se parla d'un pròxim indult que compregui als processats per la nefasta Llei de Jurisdiccions y als que ho són per les denúncies de perill, seguit dels fets de 25 de novembre. Un poble en que la Justícia ocupi l'altíssim lloc que les democràcies modernes li assignen, no n'hi han d'haver d'indults que desfassin l'obra del Dret.

Més un poble en que'l poder judicial estigui a mercè de l'excecutiu. Un poble ont el jutge, el magistrat y'l fiscal siguin funcionaris qu'el governador, el casio d'l ministre moguin; un poble així pot venir en l'indult la reparació de lo que no es just, la via indirecta per ont, contra lo dictamenat per uns funcionaris, triomfi veritablement l'anarquia jurídica.

Més tanta bondat a què ve y ont va? Si es el reconeixement bonrat de que la nostra acció es salvadora per Catalunya y mereixedora de respecte per tots els pobles, benyinduga els. Si ara'l nostre detractor s'han adonat de que prediquem idees que són avens y llibertat, dignificació y amor, benísim l'hor: en que la raó il·luminadora creixi que més neg's semblaven.

Però si es una promesa condicional, una concessió interessada, que alcequin el cap els que tot ho miran arreu de terra, qu'el Català s'ha de la seva vida, y signin quins siguin els encàrrecs y l'assentiment, ni abdicarà de cap dels seus principis, ni renunciarà a cap de les seves reivindicacions.

Es una tassa inditil la dels que somen a retenir les ales del gal estalí a cambi de migrades concessions o baix pressió de monesses. La causa d'un poble està fins per damunt de la voluntat dels homes que l'integren.

Catalunya: nee-sita una integral autonomia per dret de naturalesa, per dret de la seva vida, y aquest es tant inalienable, que encara que tots els catalans no sentissin la majestat del seu imperi, ningú id forsa ni potestat per renunciar-hi.

El caciquisme a Terrassa

Fa temps que en aquestes mateixes planes varem dir que'l relacionat amb el superbiós caciquisme que don Alfonso Sala exerceix a Terrassa; y avui, a conseqüència d'una sèrie de noves que han arribat fins a nosaltres, y que d'esser certes roclamaran una campanya perodística en tota regla, ens veiem obligats a afegar de nou la ploma per exposar a la vergonya pública'l procedir del Sala y dels seus odis.

En Sala es una d'aquelles figures, o més ben dit, figures de la política espanyola, que si són tolerables com a milicians o com a individus del cos de aldeanos del Parlament, en cambi són altament ridícoles y pernicioses quan se'ls hi ocorre actuar de polítics d'allura. Y an en Sala li havia agafat per lo vist, la mania

d'arribar, abans de retirar-se a casa seva, a aconseguir un lloc de tenor en qualque de les companyies d'arrepellidors que per torn més o menys pacífic tenen acaparats els seients del bano blau del Govern.

No sabem si per arribar a ministre confava ab els mèrits adquirits ab la construcció del 'Fantano del Guitart' (1) o ab alguna indirecta esperansadora, ab que'l marquès de la Vega d'Armijo afalaria en un interval de bon humor la seva ingenua vanitat de personatge provinciano; però sí'l que sia, El s'havia forjat l'illusió de posar una cartera, quan heusquif que ve l'impetuosa creixuda de la novella política catalana y l'interromp bruscament la marxa triomfal tant comodament comensada... Aquesta y no cap altra es la veritable causa de l'odi den Sala contra tot lo que tingui'l nom o'l color de catalanista.

Hi anava tant a gust, gronxat pel dols va-y-ve del politiquisme de l'ancien regime!

Quin despit, quin indignació ha tingut que sentir el nostre biografiat, al veure quantan canbiats les coses a Terrassa; y que en aquella població, que ell havia considerat sempre com a ben seva, s'is voliaforar un Orfeó s'havia de comptar ab el concurs dels catalanistes, s'is volia organitzar un certamen literari s'havia de confiar als catalanistes, s'is volia obrir una exposició d'art l'havien de dirigir els catalanistes!... Els catalanistes... sempre els catalanistes! Fins per guanyar les eleccions als candidats republicans han tingut que sollicitar llur auxill. Pobre Sala! Quines estones més amargues ha degut passar!

Quin contratemps, per El, — que tant s'havia inflat davant del poble terrassenc portant a dinar a casa seva ministres de aquells que diuen que el poble català es més laborios, que la pas es el faro del progrés y que el treball es el alient de los pobles, y que tant y tant havia anat de les llumneres de Madrid, voltat de rogadors encopetats dels majordoms y mancebros de les seves hisendes vestits ab brusa blava, per allò de poder dir en la ensajada improvisació, que parlava en nom de todos los elementos sociales de la industrial Egara, — això de veure que tot lo que a Terrassa val alguna cosa en ciència, en art y en intel·lectualisme, s'emancipava obrertament de la seva tutela!

Totes aquestes circumstancies, unides a les enervants excitacions d'una campanya de politiquets, veritables vestals encarragades de conservar eternament en els foc del caciquisme, y entre'l que hi descolla un pròxim parent del Júpiter terrassenc, que si pel seu ofici es teòric, es també eminentment practico en treballar eleccions y en teixir intrigues, són els motius que expliquen l'odi den Sala contra'l Catalanisme y l'iniqua y solapada campanya que contra la política del bloc de la Solidaritat han emprès els seus escolans d'amen.

JOAN VIADER

NOTES AL DIA

El comte de Rodellec

A Brost, vora de la platja, hi ha'l castell de Ker-Stears. Es un palau magnífic una veritable meravella arquitectònica. El casal es sumptuós y es poètic. S'aixeca a tin, dominant les terres que'l rodegen. Desde la amplis finestres del castell, els seus moradores guiten la mar propera y les montanyes llunyanes. Els moradores són la comtessa de Ker-Stears y'l seu segon marit.

Elia es una dona d'altíssima alcurnia, filla d'un general anglès y viuda de M. Burnett Stears, y només avui cinquanta anys d'edat. Elia es un jove noble cor. La comtessa ha envellit, més el seu cor conserva l'ardència de la joventut. Ademés del cor apassionat, la dama té cent mil francs de renda. Y l'aristocrata francesa ab més pergamins que títols de dret, no vegé inconvenient en pendre's per esposa...

Desseu alguns anys. La quietut regnava en el palau. Les seves parets gràniques no traspuaven res extraordinari. Però ara han sobrevingut acontèlaments curiosos en virtut dels quals la justícia ha deixat entreveure misteris subtils.

Una anell, una preciosa anell ab un diamant de gran valia, ha fot aparèixer a l'exterior les coses inconegudes que amaga'l castell de Ker-Stears. L'anell desaparegué dies enrera de l'estansa de la comtessa de Rodellec de Porzie. Per iniciativa de l'espòs, una enquesta judicial s'ha portat a terme, ab l'objecte de retreure la joia perduda.

Als jutges són indiscrets, y profanen les intimitats de la vida. El jutge de Brost, un home prosaí y mediocre, tot cercant l'anell, ha descobert altres coses interessants.

El jove espòs es una mica brusc, parla secament y està nerviós molt sovint. De dia està mal humorat y a la nit no dorm y té mala joia... El matrimoni no vivia en la santa pau conjugal que'l divi sagrament promet als que s'entendren de conformitat ab la llei de Déu. Cada dos per tres se suscitaven discusions y escenes violentes. El palau, l'hermos palau, portava dins un infernal domèstic. El comte semblava voig.

Y vet aquí que setmanes enrera se trobà en folla a Ker-Stears una anell estimada en 50.000 francs. Desseguida sospitá'l comte de Rodellec, y manifestà la seva convicció de que'l culpable del furt era'l diplomàtic rus Gregor, qui havia arribat al castell el dia abans, en companyia de la seva esposa. Sense perdre temps, la policia fou previnguda. Després de vuit dies, l'anell sigüé descoberta en l'equipatge del rus. Aquell vegé enure damunt seu el deshonrat casellista de l'ladre.

infame per a executarla. Amagá una anell en el meu equipatge per a delatarla després com a delinqüent vulgar...

El comte de Rodellec tracta de lladre al diplomàtic Gregor. Y'l diplomàtic Gregor tracta de boig al comte de Rodellec.

—A la presó! — diu l'an.

—Al manicomí! — crida l'altre.

Mentrestant, l'assolador portorba'l alienat del castell de Ker-Stears. Els diaris, encara més indiscrets que'ls jutges, parlen de l'assumpte extensament, insistentment. Per ells poden enterarse'ls booms somnoladors de que existeixen avui en dia vells vides americanes ab cent mil francs de renda que s'emmorena y's casen ab joves sense fortuna.

Tot passant

Cal aixamplar els horitzons

Dies endarrera, vuit o nou, vaig llegir una carta oberta, dirigida an en Junoy, que firmava un obrer en representació de altres segons deia. La carta venia a esser lola ella una velada acusació de traïdoria. El firmant comensava fent memoria de totes les campanyes den Junoy a favor de la classe obrera, campanyes que li semblaven dignes de lloansa, per dir en acabat que no comprenia com després d'elles, en Junoy podia haver-se adherit a la Solidaritat catalana. Aquesta, segons el firmant de la carta oberta, se compon de lo pitjor de cada casa, — personalment li dono les gracies per la seva graciosa afirmació, — y l'home estranya que en Junoy, sabent així, tingui el valor de dirse solidari, sobre tot després de haver treballat tant en altres ocasions, per arrencar de les urpes dels enemics, a companye que no haurien comiat altra delicte que l'indult per la més justa de les causes: l'emancipació obrera. La carta acaba deixant entendre que, si en Junoy no s'emmena, podrà tota la reputació que aquella treballa li haurien valgut, per mor de la seva actual apostasia.

Dues coses me semblaren interessants de aquesta carta. En primer lloc aquell esperit, tant generalista, de creure insinera a tots els que pensen diferent de nosaltres. Tant com en Junoy treballava en el sentit desitjat pel firmant de la carta, en Junoy era una bella persona, un home honorable, d'ànima generosa, d'ideals progressius. Però ve que en Junoy agafa orientacions que li desplacen, que no concorden ab la seva particular manera de veure la situació política, y allavors parla de «deshaer certes reputacions». En Junoy s'ha convertit en un miserable apostata. Per què? Perquè pensa diferent que'l seu comunicant. Lo que aquest voldria, en el fons, es imposar-li son criteri, ab la menassa de ferit perdre la seva reputació entre ls obrers. Es un cas d'absolutisme intolerant, molt freqüent per desgracia en aquesta terra d'inquisidors, un cas que demostra lo difícil que es esser home de llibertat per més que un se'n digui.

Y anem a la segona observació. Es real l'apostasia de que acusa veladament an en Junoy el firmant de la carta? De cap manera. L'actitud d'ara den Junoy, no es sinó una conseqüència, una extensió de la seva actitud anterior. Lo que hi ha es que'l firmant de la carta, y molts com ell, de l'obra de llibertat que s'està duent a terme arreu del món, no'n veu sinó la part que'l toca més directament. Cert que la lluita de l'emancipació dels obrers es una obra de justícia, però no es l'únic aspecte de la lluita per la Llibertat. Així com hi ha classes oprimides, hi ha també pobles esclaus. Al treballar en Junoy avui per la llibertat de Catalunya, fa obra tant emancipadora com quan defensa les reivindicacions obreres.

Tinguemne consciència d'això tots els que lluitem pels ideals de llibertat. No's fracconem aquests ideals, no's desintresem de cap dels aspectes de la tasca total de llibertat humana. Que amí, a Catalunya, els que semblaven enemics de tota llibertat ens ajuden en un punt concret de les nostres aspiracions? Millor per nosaltres. Com més serem a donar l'impetu, més aviat serà nostra la victoria. Què vol dir que en lo demés no vulguem seguir? Nosaltres farem així mateix. La nostra via, sempre endavant, sempre ben alta la bandera de la nostra protesta, la bandera ont hem d'inscriure, no una sola llibertat, sinó totes les llibertats.

J. FOUS Y PAGES

Un disbarat pedagógic

No mereix altra nom lo que faria l'Ajuntament de nostra ciutat si aprovés avui el parer de Governació que quedés sobre la taula en la sessió última, puix fora un crim pedagógic comés contra la desamparada cultura de nostra estimada Barcelona.

Més no pot ser. No serà. No fou para destruir les eses es on rebren educació y instrucció el noranta per cent dels fills dels obrers de Barcelona; no fou per això que s'han guanyat els escons del Consell de Cent: no fou para poguer dir al poble a qui hem promès redempció: l'escola pública, l'única font de cultura que tens pera perfeccionarte, para fer-te fort, actiu y llure, l'an-ca llum que a bona hora portaria a ton esperit tot el convenciment de ton propi valor y't l'inspiració dels malsos prejudicis y't daria l'energia de cumplir los deures y de fustar conscientment los drets... aquesta escola, poble, la maldem. Y tu, pobre obrer, esgras inconscient de tots els que volen enllorar, roman callat y segoix fídel; roia ucall, continua ignorant; us feut de cara de canó de tots els despolos que'l malmenen.

Una esperansa oberta'l cor de tots els almans de la cultura pública. El senyor Duran y Ventosa proposa que abans de començar aquella iniquitat se conasit al magisteri públic de la ciutat de Barcelona.

Quo as? consulti al magisteri. Els auxiliars en una Memoria presentada a la Delegació regia y ls mestres en altra Memoria y'l Delegat regí en una altra Memoria al ministre y l'inspector, han dit que convenia escoler graduats.

Y si no't tenien prou del magisteri que consulti als pous intel·lectuals que a Espanya se preocupen de l'ensenyansa. En Lluís de Zulueta, en Josep Pijoan, en Palau, en Pere Gras, l'Unamuno, don Francesc Giner de los Rios, tots són deells. particular de les escoles graduats. Y dins del mateix Ajunta-

ment de Barcelona, en Bastardas, en Ventosa i Calvell, en Gonzalez Prat, en Duran, en Pla, en Valent, en Giralt, tots els que han estudiat verament l'assumpte, estan convençuts de la bondat d'aquestes escoles.

Volen saber també com pensen les nacions més avançades: França, Alemanya, els Estats Units, Itàlia, Suïssa, extenent els Estats graduats. La ciutat de Zúric, solament, té, entre altres, cinc escoles graduades, de les quals, la que menys, té cost mitjà de 10 francs.

I no pot ésser que Barcelona, la ciutat europea, la ciutat que vol ésser ciutat, acordi a la idea de graduació que té en les seves escoles i a la comoditat de passar anys i anys en qüestions d'ensenyament, a l'ensenyament del més miserable poble de mala mort.

R. V.

Jocs Florals del Poble Nou

Veredictes

I. Flor Natural, Núm. 76. Canó de Born, lema: Els streng tot lo jorn. — Accésit primer, Núm. 84. Piles d'Albany, 1. Nota: — Accésit segon, Núm. 77. La canó de les mares, 1. Dormint el fill.

II. Premi de l'Ateneu Democràtic Regionalista, Núm. 125. Adreça a la Solidaritat. — Accésit primer, Núm. 47. A la Solidaritat catalana, 1. Comagueres al noixer la montanya. — Accésit segon, Núm. 110. La Solidaritat catalana, 1. Amunt els cors.

III. Premi de l'Associació Artística Catalana, Núm. 89. El salvador don Jordi, lema: A més fills. — Accésit primer, Núm. 8. Bon judici, 1. Al pa, pa y al vi.

IV. Premi de l'Orfeó «Bell Montseny», Núm. 114. Don vós guard, 1. Ja torna la canó temps ha amagada. — Accésit primer, Núm. 33. Cant de la senyora per l'orfeó «Bell Montseny», 1. Un admirador vostre.

V. Premi de la Comissió organitzadora, Núm. 63. Generalitat catalana, 1. Vir. — Accésit primer, Núm. 55. Jaume I, 1. Això és el rei Durango. — Accésit segon, Núm. 106. El rei Jaume en la comarca de Mallorca, lema: Don Jaume té una estimada.

VI. Premi de l'Unió Catalànica, Núm. 93. L'universitat en les lletres nacionals, 1. Escollit.

VII. Premi de la «Lliga Regionalista», Núm. 76. Història de Catalunya, 1. Lux.

VIII. Premi de don Frederic Rahola, No's concedeu a cap epigrama y a cap a tota l'aura. Núm. 163. La llengua catalana, 1. La llengua catalana al ha de morir un dia, etc. — Accésit, Núm. 120. Boies, 1. D'amor.

IX. Premi de don Antoni Serra, Núm. 173. Viscu el treball, 1. L'art industrial.

X. Premi de don Ramon Vilalta, Núm. 79. Al pas de Nostre Amo, 1. Pro patria. — Accésit primer, Núm. 117. En el temple, 1. Cada festa. — Accésit segon, Núm. 174. A ma patria, 1. Oh patria me.

XI. Premi don Albert Rius, Núm. 126. Llegenda, 1. Sin volgueses alimor. — Accésit primer, Núm. 123. Lletra, 1. Ara bé! bon temps. — Accésit segon, Núm. 130. Trist repós, 1. D'una vida.

XII. Premi del marquès de Camps, Núm. 99. Influència de l'agricultura en el benestar dels pobles, 1. Laboremus. — Accésit primer, Núm. 38. Influència de l'agricultura en la prosperitat dels pobles, 1. Petit estudi.

XIII. Premi de varis socis de les Societats organitzadores, Núm. 124. Vestimenta, 1. Hora baixa. — Accésit primer, Núm. 105. El plor de l'aimada, 1. L'amor lacrima. — Accésit segon, Núm. 11. El somni d'un papalló, 1. Sense amor no's viu.

XIV. Premi extraordinari de don Ignasi Giron, rebut després de la publicació del cartell i aplicat a tota l'aura. Núm. 141. Sonet, 1. X Y Z. — Accésit primer, Núm. 9. L'avis surs al jardí, 1. Visionaria. — Accésit segon, Núm. 169. Cap al tard de la vida, 1. De ciutat.

Barcelona, 29 d'agost de 1906. — P. A. del J. C., el secretari, Joan Gimferrer.

Moviment autonomista

Comissió executiva per commemorar la luctuosa data del 10 de setembre de l'any 1714. Reunida aquesta comissió, que antany designà tot el catalanisme, la veïlla del propi passat dissortat, dia 18 del corrent, en el local del «Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de l'Indústria», acompanyats de la mateixa, acordà que seguit la consuetud establerta, se repetís enguany la oferta de flors y coronas a l'estatut del Riu de Canadua el matí del dia indicat, en la forma esplèndida y seriosa d'altres vegades. Oportunitat la Comissió recorda a les corporacions nacionals i a les deures, concretant les disposicions detallades per al millor èxit de la manifestació.

La Reixa. — Demà divendres, 31 del corrent, a les deu de la nit, celebrat el Consell general, reglamentari que anyalment celebra la Comissió benèfica de l'Unió Catalànica. «La Reixa», per aprovació de comptes, renovació de junta, admisió de socis, reforma d'estatuts y d'altres no menys importants assumptes, que tindrà lloc a l'«Aplec Catalànica Republicana» (Portaferrissa, 28).

El Consell Directiu prega assistència y puntualitat als seus socis.

Ateneu Obrer del districte segon. — Aquest Ateneu autonomista celebrà la diada de la Mercè ab els següents festejos: vetllada literària-musical dedicada al nostre ball nacional català, acompanyada per la llorja català emporadada «La Principessa»; concert de cançons populars y de melodies modernes; homenatge a l'indoluble sardana en Pep Ventura; festival infantil; funció dramàtica y balls típics de la nostra terra, siga ball del cri, patetut, esguerrana, ball pla, contrapes, sardanes de rums y altres.

Noves de l'Ajuntament

L'arcalde nou. — Segueix sense resoldre el nomenament d'arcalde nou.

Es veritat que tothom parla del Santhoy com a cosa feta, però també parla del Pare Grau Maristany com a persona més simpàtica a l'actual Ajuntament.

En Maristany insisteix en dir que l'Indoat pel càrrec és el senyor Santhoy, però és el cert que en Pere Grau fou proposat pel Govern y al demà com a consell de la ciutat de les Drossanes a ciutat o bé una subvenció de 20 a 30 milions para fer una Exposició Universal, y encara es l'ora que el Govern ha de contestar acceptant un altre d'aquests extrems.

De totes maneres, això no vol pas dir que sigui indiscutible la candidatura del senyor Santhoy.

De moment, cal confessar que'l nomenament cada dia s'allunya més.

L'arcalde vell. — Avui a les tres de la tarda, arribà de França l'arcalde efectiu senyor marquès de Marianoy, qui demà sortirà cap al Pare Samà, a Cambrils.

Sembra que al marquès li han provat molt els banyes.

El senyor Giner. — El senyor Giner està malalt.

Abrir el senyor Bastardas, trobant-lo al llit, a conseqüència d'un catarro intestinal.

Per aquest motiu li assistirà a la Comissió de Governació li assistirà avui a la sessió, en la qual, com es de suposar, no parlarà de la conversió de les escoles.

Sobre això sembla que domini l'arcalde el que abans que tot s'ha de procurar que les mesures estiguin ben retribuïdes, fides man-

ra de poguèssim obligar a que ensenyin veritablement de franc en les escoles.

Després s'ha de mirar quins edificis ont estiguin aquestes instal·lades tinguin les condicions higièniques degudes.

Mil·lions urbanes. — Una comissió de propietaris dels carrers de Cent y de Cent y de Cent, demanen que s'activi la fixació de rasant en les esmentades vies.

Atenció a la qualitat dels veïns dels carrers de Rocaforat y de Sepúlveda, publicada per El Poble Català, l'arcalde ha disposat que la comissió d'Ensenyament s'interessés pel promptu augment d'humiditat que's demana.

L'arcalde ha reiterat les ordes que té donades perquè s'hi aporti a determinats carrers de molt trànsit, a pesar de que la pols que d'ella's desprèn és perjudicial a la salut pública.

— S'ha fet la subasta de materials de goma per les brigades d'Ensenyament, que d'una era i de 11.989 pessetes.

Se presenten quatre postors, adjudicant-se a Ramon Escobar per 11.859 pessetes.

— El doctor Rodríguez Méndez ha tornat a visitar a l'arcalde, demanant-li que a la Generalitat de Tramvies se li deixi modificar el traçat de la línia del carrer del Montaner.

L'arcalde li va dir que no pot ésser, però que així la Comissió, pel compte que té, serà la primera que procuri que no sigui tant tot el propietari d'una terrenys que hi ha al final del carrer, empenyent en que l'Ajuntament no fassi l'expropiació.

Si l'arcalde cedís, succeiria que'l piet quedaria mort y s'eternisaria l'obertura d'aquella via.

Les vaqueries. — Ja tornem a ésser a la de les vaqueries. Són molts poques les que estan en la forma que desien, y, en canvi, se passen el temps refugint les disposicions municipals.

Abrir l'arcalde va interessar de la Comissió de Governació després d'una pila d'expedients incoats l'any passat contra alguns amos de vaqueries, perquè aquestes no reunien les condicions higièniques degudes.

Ademés ha reiterat als veterinaris municipals l'orde de que inspeccionin a tothora aquells establiments, denunciats les deficiències que hi trobin.

El monument a Pitarra. — Va treballant en la construcció del monument a Pitarra.

L'arcalde ha escrit en en Querol demanant-li que faci l'obra en que s'actua l'estatut.

La suspensió va augmentant el Foment de Obres y Construccions ha donat 2.000 pessetes.

El director d'escorxadors. — La Comissió d'Hisenda va resoldre abir suspendre les oposicions entre els veterinaris municipals per les vagues de directors dels escorxadors públics.

A primers del mes entrant finalitzà el pisseu per la presentació de recursos d'alseda.

El país de Sant Martí. — La Comissió de Foment, escoltant els criteris amosos dels veïns de Sant Martí i representant de la Barcelonina d'Electricitat, ha resolt que s'ajiqui la suspensió de les obres dictada per

Com ja saben nostres llegidors, el Consell de guerra que tenia que celebrarse el passat dia 23 del corrent mes, per haver fallat la causa instruída pel Tribunal militar contra particulars de Mors d'Ebre y de Sant Feliu de Guíxols que remittien els primers al contrare La Ven de Catalunya y els segons al alshores governador civil, general Fuentes, uns telegrams considerats irrespectuosos para l'exèrcit per dit Tribunal, fou sospès fins a nova orde per trobarse malalt un dels acusats, el senyor don Agustí Cases y Vinyas, y haverlo acreditat degudament davant del mateix Tribunal.

Com també saben nostres llegidors, l'orde de la nova celebració del Consell no tardà gaires dies en ésser dictada, puix aquell fou senyalat para abir, dia 29, al mateix lloc que l'altre, o sigui a la caserna de Roger de Llúria, situada darrera'l Parc, carrer de Sillia, núm. 30, y ab l'actuació del mateix Tribunal, acceptat el fet del relator-anditor, qui canvià ja anunciaven abans d'ahir.

Abrir, doncs, abans de les nou, hora senyalada para la celebració del Consell, ens encaimarem cap aquelles llunyanes encarnades, arribant-hi pocs minuts abans de començar-se l'acte que, ab arribat a la disciplina militar, comença exactament tant bon punt quan tocabia dita hora de les nou, entrant alshores al sold de visites de dit edifici, lloc destinat para la celebració de l'acte, el Tribunal, qui'l composaven: el general de divisió don Albert Maria de Borbón, com a president, y els de brigada don Artur Alsina y Netto, don Manuel Ruiz Rafoy, don Manel Salazar Alegret, don Miquel Imaz Delgado, don Josep Obachón y Sánchez Torres y don Ollment de Obachón y de los Rios, com a vocals; entrant darrera d'ells el secretari, senyor Calvo, auditor de segona; el fiscal don Manuel Llarraz y Alcañal, comandant d'infanteria del regiment de Vergara, y els defensors, que foren el capità d'enginyers don Miquel Vilarrasa Julia y el del mateix grau don de d'artilleria, don Joaquim Gay Borras.

Els processos.

Seguidament entraren al saló's processos que, com també sabíem, són els senyors don Joan Pinyol, advocat, don Joan Baptista Alguero, del comerç y don Josep Lluís Madoz, també del comerç, tots els veïns de Mors d'Ebre, y els senyors don Josep Gasollet Magret, fiscal municipal, Marian Vinyas, Rafel Valls, Agustí Cases Vinyas, Josep Palmit y Francisco Fruneda, tots els quals componen y continuen constituint encara la Junta Directiva del «Centre Català», de Sant Feliu de Guíxols, essentne president y secretari, respectivament, els dos darrers.

Tots ells varon entrar serens a la sala, donant una nota simpàtica en Josep Lluís Madoz, qui, pàges de la comarca de l'Ebre, va presentar-se ab el traje típic de la terra, ab gecs y calsa curta.

L'acte.

Després d'ocupar els seus corresponents seials els senyors que constituïen el Tribunal y els processos, quins ho foren en una llengua digna d'afecte, y d'ocupar al públic, nombros per l'horra que era, tot el lloc sobrant de la sala, a pòu dret, com també nostres, els reporters, barrejats ab ell, totint que pendre les notes com millor podiem, servintnos para això l'especificat barret com a taula d'escriure, el general don Albert Maria Borbón va donar per començar l'acte, passant el secretari, senyor Gallaga, a llegir el sumari de la causa.

La sumaria.

Segons resulta d'aquesta, per haverse entrat l'autoritat militar de que ab motiu dels successos de la nit del 25 de novembre s'havien dirigit per a algunes corporacions y particulars de varles encontres de Catalunya, dics, tant d'aquí com de Madrid, telegrams de protesta per aquells successos, va manar l'Instrucció del corresponent sumari per si hi havia algun concepte injuriós para l'exèrcit, en quin sumari varon entrarhi despatxos remesos pel «Centre Radical», les societats Econòmiques de Barcelona y els remesos des de Vilanova, Camprodon, Mors d'Ebre y Sant Feliu de Guíxols, sobrestant la causa, per lo que s'hi reconeixen primers, y següents respect de dels remesos des de la dos dits punts, per considerarse injuriós para les institucions armades.

Aquesta telegrama, causa de l'Instrucció

l'arcalde, al bé s'obligà la Barcelonina a evitar en tot lo possible la colocació de pals, a respectar les condicions fixades en el permís y a la intervenció dels facultatius municipals.

Colones escolars. — Demà de nou a onze, arribaran les colones escolars organitzades per l'Ajuntament.

De l'estació faran cap tot seguit al Palau de Belles Arts, ont se'ls tindrà preparat un esmorzar compost de sandvitx, un tortell y una copa de Xeres.

L'Ajuntament, en incorporació, els esperarà, obsequiant com millor sapiga a la gentia manada.

Els penons de les colones aniran a retirar-se a l'estació.

Després l'Ajuntament y la guita'lla aniran fins a la plaça de Sant Jaume, disolguent-se davant de dita Ciutat.

Se tornaran als pares que en lloc d'anar a les estacions, vagin al plan de Belles Arts, ont se'ls daran les corresponents contrasenyas.

Les festes franco-espanyoles. — L'Ajuntament de Toulouse ha acordat suspendre les festes franco-espanyoles a que estava convidat a celebrar a l'ajuntament y que devien celebrarse del 1. de setembre.

Abrir d'ocupar l'Ajuntament de Governació, apressant-se, per tant, el viatge, que's farà segurament a la vinenta primavera, aprofitant potser els Jocs Florals que's fan en aquella ciutat francesa.

La Comissió de Governació acordà abir tractar a l'arcalde la confecció d'edificis públics, segons el model dibuixat per don Lluís Labrera.

S'ha acordat per la comissió de Governació, interessar al Govern la cessió a la ciutat de l'edifici conegut per Pes de la Palla, a l'edifici alshores al centre de cultura, si guita'lla biblioteca popular o siguin escoles.

L'arquitecte senyor Falcó ha fet ja'l presupost para la construcció dels bussons per recomanacions que va idear el senyor Paig Alfonso y que deuran posarse a l'Obra Ciutat y a les finques d'Arcadi.

Varis individus de la Comissió de Belles Arts, visitaren abir a l'arcalde demanant-li que no posin obstacles a l'arregló de l'orga electrica del Palau.

L'arcalde accidental ha disposat que en lo successos se comensin pagó dels empleats pels seus més petits.

En Brasa. — Abrir visita a l'arcalde'l que de policia senyor Brasa, qui sembla que cosa resolta que's subordina no's proposa ab els municipals, cosa que en realitat convé bastant.

El senyor Brasa proposa que en alguns serveis, que detalla y que's refereixen especialment a l'orde y a la tranquil·litat dels carrers, els de policia y els municipals vagin d'acord.

El senyor Bastardas digué que els municipals no tenen altre interès que fer complir la llei y ajudar a que la fassi complir.

Després de llegir pels defensors els brillants informes, el president dirigí'te als jurats i als defensors, preguntant si tenien res que dir, de qual societat no's fan els cementis senyors, a excepció dels senyors Pruneda y Gasollet que foren alguns protestes d'indignació. Alshores, aixecant-se el President y tots els demés senyors del Tribunal, va donar aquell per acabat l'acte, manant buidar la Sala a l'objecte de dictar la sentència que no's farà pública com ja se'ls ha dit.

Després de llegir l'acta aprovada'l capítol general.

L'entrament van retirar-se els processos y'l públic, primer de la Sala y després de l'edifici, comentant l'acte. Faltaven pocs minuts para dos quarts de dotze.

Acaba l'acte.

Després de llegir pels defensors els brillants informes, el president dirigí'te als jurats i als defensors, preguntant si tenien res que dir, de qual societat no's fan els cementis senyors, a excepció dels senyors Pruneda y Gasollet que foren alguns protestes d'indignació. Alshores, aixecant-se el President y tots els demés senyors del Tribunal, va donar aquell per acabat l'acte, manant buidar la Sala a l'objecte de dictar la sentència que no's farà pública com ja se'ls ha dit.

Després de llegir l'acta aprovada'l capítol general.

L'entrament van retirar-se els processos y'l públic, primer de la Sala y després de l'edifici, comentant l'acte. Faltaven pocs minuts para dos quarts de dotze.

CONSELL DE GUERRA

Com ja saben nostres llegidors, el Consell de guerra que tenia que celebrarse el passat dia 23 del corrent mes, per haver fallat la causa instruída pel Tribunal militar contra particulars de Mors d'Ebre y de Sant Feliu de Guíxols que remittien els primers al contrare La Ven de Catalunya y els segons al alshores governador civil, general Fuentes, uns telegrams considerats irrespectuosos para l'exèrcit per dit Tribunal, fou sospès fins a nova orde per trobarse malalt un dels acusats, el senyor don Agustí Cases y Vinyas, y haverlo acreditat degudament davant del mateix Tribunal.

Com també saben nostres llegidors, l'orde de la nova celebració del Consell no tardà gaires dies en ésser dictada, puix aquell fou senyalat para abir, dia 29, al mateix lloc que l'altre, o sigui a la caserna de Roger de Llúria, situada darrera'l Parc, carrer de Sillia, núm. 30, y ab l'actuació del mateix Tribunal, acceptat el fet del relator-anditor, qui canvià ja anunciaven abans d'ahir.

Abrir, doncs, abans de les nou, hora senyalada para la celebració del Consell, ens encaimarem cap aquelles llunyanes encarnades, arribant-hi pocs minuts abans de començar-se l'acte que, ab arribat a la disciplina militar, comença exactament tant bon punt quan tocabia dita hora de les nou, entrant alshores al sold de visites de dit edifici, lloc destinat para la celebració de l'acte, el Tribunal, qui'l composaven: el general de divisió don Albert Maria de Borbón, com a president, y els de brigada don Artur Alsina y Netto, don Manuel Ruiz Rafoy, don Manel Salazar Alegret, don Miquel Imaz Delgado, don Josep Obachón y Sánchez Torres y don Ollment de Obachón y de los Rios, com a vocals; entrant darrera d'ells el secretari, senyor Calvo, auditor de segona; el fiscal don Manuel Llarraz y Alcañal, comandant d'infanteria del regiment de Vergara, y els defensors, que foren el capità d'enginyers don Miquel Vilarrasa Julia y el del mateix grau don de d'artilleria, don Joaquim Gay Borras.

Els processos.

Seguidament entraren al saló's processos que, com també sabíem, són els senyors don Joan Pinyol, advocat, don Joan Baptista Alguero, del comerç y don Josep Lluís Madoz, també del comerç, tots els veïns de Mors d'Ebre, y els senyors don Josep Gasollet Magret, fiscal municipal, Marian Vinyas, Rafel Valls, Agustí Cases Vinyas, Josep Palmit y Francisco Fruneda, tots els quals componen y continuen constituint encara la Junta Directiva del «Centre Català», de Sant Feliu de Guíxols, essentne president y secretari, respectivament, els dos darrers.

Tots ells varon entrar serens a la sala, donant una nota simpàtica en Josep Lluís Madoz, qui, pàges de la comarca de l'Ebre, va presentar-se ab el traje típic de la terra, ab gecs y calsa curta.

L'acte.

Després d'ocupar els seus corresponents seials els senyors que constituïen el Tribunal y els processos, quins ho foren en una llengua digna d'afecte, y d'ocupar al públic, nombros per l'horra que era, tot el lloc sobrant de la sala, a pòu dret, com també nostres, els reporters, barrejats ab ell, totint que pendre les notes com millor podiem, servintnos para això l'especificat barret com a taula d'escriure, el general don Albert Maria Borbón va donar per començar l'acte, passant el secretari, senyor Gallaga, a llegir el sumari de la causa.

La sumaria.

Segons resulta d'aquesta, per haverse entrat l'autoritat militar de que ab motiu dels successos de la nit del 25 de novembre s'havien dirigit per a algunes corporacions y particulars de varles encontres de Catalunya, dics, tant d'aquí com de Madrid, telegrams de protesta per aquells successos, va manar l'Instrucció del corresponent sumari per si hi havia algun concepte injuriós para l'exèrcit, en quin sumari varon entrarhi despatxos remesos pel «Centre Radical», les societats Econòmiques de Barcelona y els remesos des de Vilanova, Camprodon, Mors d'Ebre y Sant Feliu de Guíxols, sobrestant la causa, per lo que s'hi reconeixen primers, y següents respect de dels remesos des de la dos dits punts, per considerarse injuriós para les institucions armades.

Aquesta telegrama, causa de l'Instrucció

El senyor Giner. — El senyor Giner està malalt.

Abrir el senyor Bastardas, trobant-lo al llit, a conseqüència d'un catarro intestinal.

Per aquest motiu li assistirà a la Comissió de Governació li assistirà avui a la sessió, en la qual, com es de suposar, no parlarà de la conversió de les escoles.

Sobre això sembla que domini l'arcalde el que abans que tot s'ha de procurar que les mesures estiguin ben retribuïdes, fides man-

ra de poguèssim obligar a que ensenyin veritablement de franc en les escoles.

Després s'ha de mirar quins edificis ont estiguin aquestes instal·lades tinguin les condicions higièniques degudes.

Mil·lions urbanes. — Una comissió de propietaris dels carrers de Cent y de Cent y de Cent, demanen que s'activi la fixació de rasant en les esmentades vies.

Atenció a la qualitat dels veïns dels carrers de Rocaforat y de Sepúlveda, publicada per El Poble Català, l'arcalde ha disposat que la comissió d'Ensenyament s'interessés pel promptu augment d'humiditat que's demana.

L'arcalde ha reiterat les ordes que té donades perquè s'hi aporti a determinats carrers de molt trànsit, a pesar de que la pols que d'ella's desprèn és perjudicial a la salut pública.

— S'ha fet la subasta de materials de goma per les brigades d'Ensenyament, que d'una era i de 11.989 pessetes.

Se presenten quatre postors, adjudicant-se a Ramon Escobar per 11.859 pessetes.

— El doctor Rodríguez Méndez ha tornat a visitar a l'arcalde, demanant-li que a la Generalitat de Tramvies se li deixi modificar el traçat de la línia del carrer del Montaner.

L'arcalde li va dir que no pot ésser, però que així la Comissió, pel compte que té, serà la primera que procuri que no sigui tant tot el propietari d'una terrenys que hi ha al final del carrer, empenyent en que l'Ajuntament no fassi l'expropiació.

Si l'arcalde cedís, succeiria que'l piet quedaria mort y s'eternisaria l'obertura d'aquella via.

a l'exèrcit, no enuria en pena, puix pel sol fet de quel telegrama per no insertarse no's va fer cosa pública, el fet produïa la mateixa responsabilitat que la responsabilitat produïda considerant inviolable per tots les legislacions modernes y equiparada a la llibertat de pensar, incontestable per cap humana llei, y que lo que s'havia de fer era tornar el telegrama al remitent, puix cosa particular era. Y no s'ha de mirar — diu — que sigui un telegrama, puix la correspondència telegràfica segons la constitució y diverses sentències del Tribunal Suprem, està equiparada a la paraula y aquesta, com es natural, és secreta y la violació del secret està penada per la llei. «Si'l concepte exposat en el telegrama heu haguessin sigut en una carta que'l senyor Pinyol hagués enviat al director de la Ven y aquest no l'hagués publicada, no hi hauria hagut sumari».

A pesar de tot això, — diu — es evident per tot lo que s'exposat primer que no hi ha delictes de cap mena, y després de fer constar els bons antecedents tant públics com privats del seu defensor, acaba son notable informe demanant en conseqüència al Consell la llibre absolució del sen defensor don Joan Pinyol.

Defensa dels demés acusats.

D'aquesta n'estava encarregat — segons tenim també — el capità d'artilleria don Joaquim Gay, qui va llegir també un notable informe. Analitzant l'acusació fiscal, diu que tot y admetent l'hipòtesi de l'existència del delict, la pena no fora de quatre ni de dos anys de presó correccional, sinó la de dos mesos per existir circumstàncies atenuants en tant gran nombre, que de tots modes reduïda la pena a no res.

Parlant de la diversitat que hi va el fiscal, entre l'esperit i el context del telegrama, diu que segons la llei no hi ha ofensa sinó allò ont els acusats la sostenen y havent aclarit els processos als conceptes exposats en els telegrams, la ofensa ni les injúries existeixen ni per lo tant pot nàixer cap pena.

Respecte a la burla y menyspreu envers l'exèrcit que trobà'l fiscal en el context del telegrama, diu que no's pot considerar això puix tothom respecta a l'exèrcit que tant brava se va portar — en aquelles hores — però és l'acte i aquest respecte se veu ben clar en el telegrama per lo que demostrada l'ingenuïtat dels seus defensors, acaba demanant para ells la llibre absolució.

Acaba l'acte.

Després de llegir pels defensors els brillants informes, el president dirigí'te als jurats i als defensors, preguntant si tenien res que dir, de qual societat no's fan els cementis senyors, a excepció dels senyors Pruneda y Gasollet que foren alguns protestes d'indignació. Alshores, aixecant-se el President y tots els demés senyors del Tribunal, va donar aquell per acabat l'acte, manant buidar la Sala a l'objecte de dictar la sentència que no's farà pública com ja se'ls ha dit.

Després de llegir l'acta aprovada'l capítol general.

L'entrament van retirar-se els processos y'l públic, primer de la Sala y després de l'edifici, comentant l'acte. Faltaven pocs minuts para dos quarts de dotze.

Qüestions obreres.

El treball dels barbers. — En la reunió que celebraren la nit del dimars, els amos de barberies, se va tractar de la baixa de jornals dels dependents, que creia això podria ferse, ja que les propies feien un sobre sou. Ab molt d'acort se va combatre tal teoria per algú patró, que les propies deien abir, y per tant no's podia parlar de reducció del salari.

Donats els preus alts de les subministres y llogers seria una veritable subvenció, que portaria a un conflicte, el que prosperés l'idea d'alguns amos de barberies.

El patrons van pendre aquesta acord: Els dependents setmanals cobraran com a màxim 15 pessetes.

Els mitg-setmanals 10 pessetes.

Els que mengin en els mateixos establiments, tant fora dels l'habitatge cobraran 25 pessetes setmanals.

A tot estret cobraran 17-50 pessetes al mes. No s'admetran desde ara dependents para dissabtes y diumenges.

No obstant, se respectaran els compromisos anteriors, essent aquestes bases patronals sols para'l futur.

Esperem ara la decisió de les Societats obreres.

Reunions obreres. — La Societat d'Obrers constructors de Hils tornejats de justa celebrà reunió general demà a la nit, en el domicili social, Oren dels Caners, 37, correveia.

— Els oficials barbers del districte set's reuniran avui, a les nou de la nit, en assemblea, en la Carretera Real de Sant, números 70 y 72, para tractar del desam dominical.

La Societat d'Obrers formers «La Espiga de Barcelona» celebrà assemblea, a les tres d'aquesta tarda, en son domicili, Roig, 11, primer, para tractar del mateix assumpte.

Accidents del treball. — Trobant-se en un taller de plegar cartons, del carrer de Nàpols, se causà una ferida greu a la mà dreta, la nena de dotze anys Justa Alonso Garola.

Trobant-se en el vapor «Berenquer el Gran» a les tres de la tarda, a l'altre costat de Zaragoza, la ferida es de pronòstic reservat.

— Un fardo que caigué del vapor «Vicente Ferrer» arrebegat avui a l'Obrer Enric Mauri, ferit en el ventre, lleument, si no hi ha complicació.

Una carta. — Nhem rebuda una dels operaris de la fabrica de corraiges de don Ramon Sabata en la que'ls deia d'un solt publicat per un diari de la localitat.

«Heu rebut una carta de l'home que copla d'una exposició que envia al governador civil».

Com en aquestes ocasions se s'ha manifestat que anell portem, ens abstinent de publicar-la, y sols aconegut rebut de la mateixa.

Els obrers miners del Cantàbric. — No està pacificada la qüestió dels miners de Bilbao. Malgrat els acords de tota es Golvana y lo que diu la premsa, s'ab entre els elements del proletariat militant de Barcelona, que subsistia el plot entre les grans empreses miners y els obrers de les mateixes.

La part telegràfica dels diaris es sola informativa dels fets; els propis y l'actió dels treballadors no's revelen ab claretat en lo que's comuniquen pels diaris.

En la conca de Bilbao ha causat disgust l'exhibició de forces. Se considera justa la vaga y tant com s'entellex l'actitud dels obrers se censura la dels patrons, així que's califica d'orgullosos y provocatius. La vaga no ha sigut res més que la contestació mesurada a una omhosa repressió, feta en els dies que s'havien a celebrar festes.

L'estat d'assidit en aquestes circumstàncies ha fet pensar a la massa treballadora en les lides d'Hervé. La reificació a lo dit polí ministre de la Governació, ha demostrat ben palesament al lligam del poder ab les grans empreses, que han tret de la felia als obrers sols pel delict d'ésser associats.

Els obrers catalans comenten les noves patricies que reben, de desam dominical, que's fan y sobre tot lo manifestat en el Centre Obrer de Madrid, que dit aquell, hauria sigut motiu d'aplicació de la llei de jurisdiccions.

Realment la situació de Bilbao es greu, no per lo que ara pass, sinó perquè hi ha allí un levat de Hilita social que en qualsevol ocasió pot tenir importància decisiva en la acció obrera.

La reificació de certes fortunas a Biscaya y la resignació o reflexió que han tingut els miners, han donat peu a que no's vulgui reconèixer pel patrons l'organització social.

La defensa del senyor Pinyol.

Quan el fiscal va donar per acabat son informe ab el presusit al Consell, el general Borbón, va concedir la paraula a la defensa del senyor Pinyol, que era, com ja tenim dit, el senyor capità d'enginyers don Miquel Vilarrasa, qui va llegir un informe brillantíssim y que fou gran efecte a tothom.

Va començar demanant benevolència para son discurs y fent una sentida invocació a l'esperit de justícia del Tribunal. Entrant en matèria va negar que existís divergència entre l'intenció y'l context de l'ograma enviat pel seu defensor, puix aquest ha declarat que — molt al contrari de lo que creia el fiscal — es una sollicitud a l'exèrcit per la seva conducta, y diu que «sols una suspensió extremada pot reuolir ofensa».

Para després que encara que s'admetia la hipòtesi de que'l senyor Pinyol volia ofendre

La llibertat que als primers va donar en 1890 el general Llorens no ha sigut apropiada y va costar una aguda lluita gaudir de les poques avantatges allavors concedides.

Altra vaga va haverhi, quan el general Zepall va substituir a Loma, para poguer cobrar cada quinzena y ésser completament lliure comprar comestibles y dormir ont vulguessin; sols així se tanquen les cantines y barraques.

Les condicions de treball són ara de jornades d'onze hores y s'ha demanat nou, de creure que a imitació de lo votat per l'Ajuntament de Bilbao a sos dependents, se reclamaria la de vuit hores, que es molt humana en el pesat treball de mineria.

El salari, com a promesa, es de 355 pessetes, ja que'l peó té de 130 y'l barrinador 6. Si treballen més de les onze hores, demanen un 50 per 100 y les Compayies ofereixen sols un 25; l'irrisori favor al que treballa tant hores.

Tot això es conegut pels obrers de nostra regió, y l'arcalde econòmic y social que revesiste, influirà indubitablement en les discussions que aquesta nit tindràn lloc en la reunió de societats obreres convocada per l'Unió local de les mateixes.

Informació de Catalunya.

Valles.

RUI. — La Cambra Agrícola d'aquesta localitat celebrà'l proxím diumenge, dia 2 de setembre, a les tres de la tarda, en el teatre Domènach, un miting agrari ab motiu de l'insubordinació oficial de dita entitat.

Pendran part en el mateix el diputat senyor Zuleta, el senador senyor Marqués de Camps, els diputats provincials pel districte y'l president de l'Institut Agrícola Català senyor Girona.

Hi estaran representats en l'acte les més capdals entitats que formen la «Federació Agrícola Catalana-Balear».

CRANOLLERS. — El dia 5 de setembre se celebrà la Festa majors d'aquesta vila, quins programes l'Ajuntament ha tingut el mal acort de no redactar-los en llengua catalana.

Figuren en els mateixos, repartiments de bonos, funcions religioses, concerts, rondes, danses, certamen literari organitzat pel «Centre Català», sardanes, funcions teatrals, serenades, balls a l'envolat y en les Societats y ball de rams.

Es de creure que ab tal motiu regnarà vida y animació en la capital del Vallès.

Tribunals y jutjats.

Audiència. — Continúa la calma; estem en plena monotonia del no fer res. Ni abir se celebran res interessant a la Sala de vagues, ni para avui hi ha res senyalat a la taula d'edictes.

La causa de Badalona. — Per l'escriba nia Guardiola, qui es la que porta l'Instrucció del sumari pel miting de Badalona, s'ha declarat ja els acusats, pujant, per tant, a l'Audiència. Demà o demà passat podrem notificar, doncs, als llegidors, la relatoria a que ha tocat.

Criminalitat d'ahir. — El jutjat del Nord, durant les hores que va fer el corresponent torn de guarda, va instruir onze diligències que donaran lloc a altres tant sumaris, pels fets següents:

Lesions, cinc; furt, tres; gastament, una; estafa, una, y pèrdua d'un deien de la rifa, una.

Jutjat de guarda. — Per haverhi tocat el torn de guarda corresponent, estarà constituit, fins avui, a les dotze del migdia, el jutjat del Sur ab el jutge don Bernard Longué y l'escriba senyor senyor Serrano.

Crídes judicials. — El jutge municipal del districte de

Ha sobre l'adquisició d'alguna para consum pública.
Exemplar de subasta adjudicada per l'Ajuntament de Barcelona per l'impressió de l'any 1930 d'un exemplar de deu milions ab l'assistència de les comissions i obres de l'ajuntament.
L'item d'Arta per l'execució d'obres en el cementiri.
Idem id. de Sant Feliu de Codines per adquirir bombes i accessoris per enlitar algunes destinades al consum públic.
Requis de don Benet Aranda contra un acord de l'Ajuntament de Barcelona de concedir la concessió de dos llocs del mercat de la Concepció.

Reclamacions per bagaies formulades per les avaluacions d'igualada i San Feliu de Torrelló.
Paga de la subvenció concedida al "Montepío" dels cas d'Esquadreres.
Serviciament de premsa de suministres para el mes que som.
Cereals.—El dia 28 del mes que som arriben per l'estació del Nord y de França, 56 vagons de blat, 5 de farina, 2 de civada, 1 de ordi, 1 de faves y un d'orpa.
Secció religiosa.—Sant del dia: Santa Rosa de Lima.

Quaranta hores.—Avui, a l'Església de Rel·ligiosos Repentits.
Carta de Maria.—A Nostra Senyora de la Salut, a Sant Jaume, a Nostra Senyora de Queralt, als Agentzants.
F. MAS SARDÀ Y FILLS
Rambla del Centre, 20.-Barcelona
Negociem capons venciment 1 de Juliol y de Deute Amortizable 15 d'Agost

S'ha detingut al contractista de l'obra.
Arquitecte premiat
VITORIA.—El Jurat ha aprovat el projecte de la nova catedral, del qual es arquitecte Lluís Astray, otorgant-li el premi de 15,000 pessetes.
Censures a un P. redemptorista
PAMPLONA.—El superior dels Redemptoristes que predicava a l'Església de Sant Agustí es censurà per haver aconseguit que no s'hi llegís la premsa lliberal.
Diferents elements polítics reclamen l'intervenció de les autoritats para que prohibeixen que la catedral sagrada es convertís en Club polític.

«El Correo Español»
Publica una semblança molt violenta dels Romanones, de qui diu que és més home de negocis que d'idees y que en política persegueix la notorietat.
«Diario Universal»
Refuta els arguments de La Epoca contra la real orde don Romanones, sens aportar cap nova consideració a la polèmica.
«La Correspondencia Militar»
Dedica un article a consideracions tècniques sobre l'Ata Segovia.
De Bilbao
Buscant l'arreglo
Els vaguistes han celebrat una conferència ab el general Zappino demanant l'autorització para celebrar un míting en què's tracti de la regularització del treball.
Sembla que els obrers estan conformes en que se'ls rebaixi una hora.
El general Zappino ha concedit el permís para veure si es possible trobar una fórmula d'arreglo.

Més de Bilbao
Hi ha hagut lleugeres coaccions a Puente Nuevo, sens importància.
El general Zappino ha pregat a prestigiosos obrers y a sociats d'importància que interposin sa influència para convèncer als vaguistes de que tornin a empendre'l treball.
L'ex-regidor socialista Merodio s'ha excusat.
En un míting celebrat pels obrers de les mines properes an aquesta població s'ha acordat adherir-se a l'actitud de sos companys fins a lograr ses pretensions.
Segons impressions recollides en circulos miners on se reuneixen els patrons, sembla que els miners se conformen ab mitja hora menys de treball.

INFORMACIONS

d'EL POBLE CATALA

Informació de Madrid

29, a les 10 matí.

Els diaris del matí

La «Gaceta»
Publica l'R. D. que fa anunciar el nomenament governador de Lleida a don Felip Rodríguez Orellano; R. D. reorganisant l'Estat Major Central de l'Exèrcit; subasta de les Obres del Port d'Íbiza, que s'assenyala pel dia primer de setembre; subasta para l'arrendament del kiosco de begudes de la Rambla de Canalejas de Barcelona.

«El País»

El País en son article fonamental titulat «La Revolució russa» tracta de la Duma, font sa història, y diu que al moment en que la revolució de la superfície s'extingí y concentrà sos ímpetus, se determinà un terratrèmol en tot el país y la fi de l'imperi y ses institucions despòtiques.

«El Imparcial»

En son editorial titulat «Madrid, aduana» s'ocupa de la resolució del governador en l'assumpte de les vaqueries, y diu que l'efecte produït a l'Ajuntament es el millor elogi para'l governador civil. Compara aquest Ajuntament ab els de Barcelona, San Sebastián, Sevilla y Saragossa, tractant la conseqüència de que qualsevol d'ells administrà millor que'l de la capital de la monarquia.

«El Globo»

El Globo titula son editorial «Religió» y proposa de la tornada a la vida activa dels ministres de la corona demana al Foment que continui, sinó l'obra de Gaset, alguna altra que pugui contenir la cristianisme d'Andalusia, y acaba dient que mentre les oïdies següents cantant a les platges de moda, les formigues ministerials han de treballar ab activitat, tant en compte per previstó'l dia de demà.

«El Liberal»

Titula son editorial «La vicia antífona» y glossa l'editorial de La Epoca d'ahir nit en que aquest diari sembla vaure la fi del món en la R. O. sobre'l matrimoni civil y afegeix que aquells progressistes radicals y europeus de la dècia bae relativament sòlida.

«El Universal»

Aquest diari, en son article que titula «Hedors», aplaudeix la conducta del governador civil, senyor Alba, en sa gestió en l'assumpte de les vaqueries.

«A.B.C.»

Titula aquest diari son fons «Bloquejament» y parla del discurs den Melquíades Alvarez.
Afirma que no hi haurà ni pot haver-hi a Espanya cap liberal monarquia o república que en el fons de sa conciencia no's feliçiti de les declaracions de l'eminent orador y de l'evolució política que d'elles se'n dedueix.

Per l'assassinat de Centa

Centia.—Segueix indignada la població per l'assassinat del director d'aquell penitenciari Eberrochea.
El sumari serà conoïda en tretanta hores, y's fusellarà a l'assassí per l'esquena.
La població redactarà un manifest protesta contra la llibertat de que disfruten els presos, puix essent cada vagada més potent l'existència d'un complot, el poble està intantquil.

Les vagues

A Santander

SANTANDER.—Un grup de vaguistes procedents de les mines de Elguero, compost de 300 obrers, arriba fins a les mines de Las Cuartas, exigint el paro.
Hi haurà la benemèrita y fou atacada.
Va fer foc matant a un obrer y ferint a altres.

Un guarda civil fou ferit d'un tret de revòlver.
Els vaguistes diuen que fossin més de 160 y que volguessin obligar al paro y diuen que's limitaven a suplicar que s'obliguessin els treballs per solidaritat.

Els capatossos promogueren un conflicte, prenent rebuïtjars violentment. Signora d'ont sortí'l primer y únic tret, que s'atribuïx als capatossos.
La benemèrita ls engegà més de 60 trets.

De resultes, morí a l'acte Pobrre Anton Fernández.

Hi haurà detinguts 12 vaguistes.
El míting de Gabareta no tingué importància.

A la mina de Liano els vaguistes dispararen contra ls treballadors.

Arrestats sospengueren els treballs.

A la Vall de Gema la guarda civil dissolgué un grup de vaguistes que's dirigien a les mines, armats de ganivets y revòlvers.

Un guarda civil que fugí se diu Jozep Rodríguez.

Un grup de 200 vaguistes entrà a la ciutat fent parar la fabrica d'Austríacs y ls tallers de fundició de la vinya de Roivella y la «Cruz Blanca» sense que ningú pogués evitarho.

Els vaguistes anaren al moll, obligant al paro.

Els obrers del moll sospengueren la feina, s'uniren als vaguistes y en mena nombrosa's dirigiren a la fundició dels llocs de Corcho.

El governador havia enviat an aquesta guarnició les tres úniques parelles de civils que hi havia a Santander.

Els vaguistes apedregaren l'edifici y feriren a un civil y un cavall.
Els guardes dispararen a l'aire y ab això fugiren els vaguistes.
Una bala matà un bon junyit a una carretera.

Al sentir-se ls disparos el pànic fou indescriptible en tota la ciutat, y's tanqueren precipitadament totes les botigues.

Una hora després arribaren per ferrocarril a Santander quinze parelles de la guarda civil.

Se critica la confiança y l'imprevisió de les autoritats.

Els municipals dissolgueren els grups que hi havia a la Rampla de Solfero.

A petició dels directors, la Surocc del Banc d'Espanya y'l Banc Mercantil tenen custodiades les caixes y edificis per retens de tropa.

Dintre de la capital sembla que ha reanunciat la tranquil·litat.

A Bilbao

Els vaguistes han adoptat el sistema de subdividir-se en petits grups, fent així més difícil la vigilància y l'evitació de coaccions.

Aquestes arriben a l'extrem de que sis obrers obligaren a deixar la feina a solxanta.

Dos altres, l'un armat d'un revòlver y l'altre ab una estaca, obligaren a deixar el treball a 48 miners.

En Zappino ha declarat que si continuen les coaccions serà difícil la solució del conflicte per les escasses forces de que disposa.

Esta preocupadíssim davant la perillositat de la qüestió, malgrat sos bons desitjos de resoldre-la pacíficament.

Els vaguistes, ab el fi d'impedir la circulació per la via de Galdames, s'asseguraren sobre'l rails.

Les tropes els obligaren a aixecarse.

Així ho feren, més allavors sobre'l rails hi posaren pedres.

El quefe de les tropes els advertí que de seguir així se veuria obligat a disparar contra ells.

Els soldats apuntaren, y llavors s'allunyaren els vaguistes.

En Zappino, en vista del resultat del míting de Galdames, se proposa obrir les mines que protegien les tropes, les quals tindran ordres severíssims.

Les regates

BILBAO.—En López Domínguez ha contestat al Sporting Club que les regates poden comensar el dia 30.

S'han inscrit dues balandres del rei y quaranta més, entre nacionals y estrangers.

Ademés de l'esquadra arribaren tres yacks estrangers del tipu del «Girald», para presenciar les regates.

Aquella qüestió, l'honor cavalleresc, etcètera

El Imparcial protesta de que se's impugni l'projecte de calumniar a la Diputació de Biscaia, dones l'únic que feu va esser conuscar la inhabilitat y dèrroia de l'Urquijo, que hauria pogut evitar la vaga, segons opinió del governador de Biscaia senyor Francia y segons els representants dels vaguistes.

Afegeix que davant dels tribunals se li darà la resposta corresponent, però això no hauria de servir de pretext a l'Urquijo para defugir de los responsabilitats que imposa l'honor cavalleresc a qui voluntaria, innecessaria y injustificadament ha profitat insults.

Lo que diu el ministre de Marina

El ministre de Marina ha repetit que no sab res del viatge regi y que tampoc sab si les regates de Bilbao se realitzaran.

Ha dit també senyor Alvarado que no ha acabat la confecció del presupost del seu departament perquè sa ultimació dependeix d'una conferència que ha de celebrar ab el ministre d'Hisenda.

No ha rebut encara ls propostes de les reparacions que s'hagin de fer en la «Nautilus» y per lo tant no sab lo que costarà; però per referencia dels tècnics sab que'l vaixell quedarà en bones condicions y útil para navegar durant molts anys.

Ha negat que hi hagi desacort entre en Dávila y el respecte de ses gestions a Bilbao para solucionar la vaga.

Opina que la vaga s'acabarà aviat y satisfactoriament.

Segons el ministre de Marina, hi ha molts miners que volen empendre altre cop el treball, però que no ho fan per causes fins ara desconegudes.

Firma de Madrid

Autorisant al ministre para l'adquisició d'un jò de calderes para'l canoner «Marqués de Molins».

Resolguent l'embarc y transport en el «Numancia» del personal docent de la «Nautilus».

Ascendint a un alferre de navili.

Més de Bilbao

BILBAO.—A la Capitania general y al Contres de patrons y obrers se diu que la vaga segueix igual a la zona miners, encara que on sa tendència va millorant.

Se treballa a les mines de Galdames. El ferrocarril funciona, protegit per les tropes.

Optimisme, però envió de tropes

Els telegrams de Santander al general Zappino, acusen millor impressió de la vaga.

De Madrid ha rebut un telegrama en que se li diu que li envien cap a Santander un esquadre, dos batallons de cassadors y un general de divisió.

Sense informació
De Santander no's reben noves de capital, no sola de premsa, sinó tampoc para ls particulars.

En cambi'l Govern reb ab freqüència notes oficials que guarda ab gran cuidad.

Tranquil·litat com cada dia
Al ministeri de la Governació se té notícia de que a Santander y a Bilbao hi ha tranquil·litat malgrat seguir la vaga del mateix mode.

Reunió de la Federació Obrera
Demà a la nit se reuneix al Centre del carrer de Relatores el Comité general de la Federació Obrera para prendre acords, presidida per en Pau Iglesias.

Els ministres a San Sebastián
SAN SEBASTIÁN.—Fins a mitgdia els ministres estigueren tancats en ses habitacions.

El president del Consell fou visitat per en Canalejas y els generals Salcedo y Villar y Villate.

A l'hora de costum pujaren a Miramar a despatxar ab el rei.

El president y ls ministres d'Estat, Instrucció y Gracia y Justicia s'hi estigueren fins a un quart de dues.

En López Domínguez digué que havia rebut notícies satisfactòries y que s'havien enviat forces de tropa a San Sebastián.

En Jimeno digué que s'havia despedit del rei para entornarse a Madrid.

El rei ha firmat uns quants decrets de Gracia y Justicia.

Els ministres d'Hisenda, Estat y Instrucció esmorzaren ab el president.

29, a les 6'15 tarde

L'envió de tropes
Quan al ministeri de la Guerra no oren en la necessitat d'enviar forces a Santander, s'ha rebut un despatx urgent del general Lopez Domínguez, ordenant que marxessin a dita població els batallons d'Aràpiles y Figueras.

Ara s'arreglarà
SANTANDER.—Se treballa en quasi totes les fabricques y tallers de la capital.

Dos vaguistes que feien coaccions han sigut portats a la presó.

A la fabrica «La Austríaca» ha sigut impossible treballar a causa de la coacció dels vaguistes.

La guarda civil anà a dispersarlos.

Alguns dones de les que treballen a la carga de mineral anaren a insultar als obrers de la fundició dels Corcho.

Han arribat de Palencia, el segon esquadre de Talavera, y de Burgos, Valladolid y Oviedo, noranta guardes civils de cavalleria y cent trenta d'infanteria.

El general López Domínguez ha enviat dos batallons de cassadors y ha manat la energia repressió de la vaga.

Un moti
SARAGOSA.—A Escastran hi hagué un esvalot per usufrut d'un mont comunal.

Els amonitats estigueren tres hores davant de la casa consistorial y tractaren d'assaltar-la.

La guarda civil restablí l'orde.

Els ànims estan molt excitats y's temen greus successos.

Tragedia
SARAGOSA.—A Barbastro ha ocorregut un tragí fet.

Una dona de 55 anys se passejava per l'Alameda ab un net seu de tres anys. Al arribar prop d'un pou, li lligà'l noi al seu cos ab un cordill y's tirà al pou.

Quan hi audiren algunes persones a auxiliaries ja havien mort.

29, a les 9 nit.

Les vaqueries tancades
Reunits els tinentes d'arcalde, acordaren que avui mateix se procedís al tancament de les vaqueries anti-higieniques.

Els vaquers demanaren al governador que prorrogués una mica'l passap para la clausura, però'l governador s'hi ha negat.

Els vaquers menassaren ab una resolució violenta, y'l governador els hi contesta que si's produïen desordes els hauria d'aplicar el Codi penal.

Alarma del comerç
El comerç està alarmat per el gran nombre de bitllets falsos de 50 y 100 pessetes que circulen.

Un altre accident del treball
En un «merendero» del carrer d'Acclerats, en el barri dels Quatre Camins, mentre uns manobres recobrien de rajoles una paret, caigué la paret y sepulcra a un dels obrers.

INFORMACIÓ DE L'EXTRANGER
Paris, 29, a les 3'15

Creix l'insurrecció a Cuba
Dintre de Washington que l'insurrecció cubana pren gran increment.

El govern allista nombroses forces y's proveeix de fusells americans.

Proves d'un nou canó
LONDRES.—The Times dedica un llarg article a parlar dels excel·lents resultats obtinguts del nou canó de campanya de tres rapid ensajat a les maniobres angleses.

Combat a Filipines
La promesa de Nova York comenta el nou combat dels americans a Filipines.

29, a les 4'15 tarde

La situació a Rússia
PETERSBURG.—Alguns periòdics anuncien que Wite substituirà a Stolypine.

LONDRES.—El Daily Express està enterat de la crida que'l tsar dirigeix als funcionaris de l'imperi para que ajudin al Govern a sostenir-se, despreciant als terroristes.

Planxa en solfa
MADRID.—Un compositor de música ha sigut denunciat com a compila del complot para assassinar a M. Pallières.

El jutjat ha acorcollat minuciosament son domicili, y hi ha descobert una marca triomfal dedicada a la proxima visita del President.

29, a les 6'15 tarde

La situació de Cuba
HABANA.—Els fabricants de cigarros, ab motiu de la rebel·lió, han aplestat la plantació del tabac.

El president Estrada Palma s'ha entrevistat ab el quefe de l'insurrecció.

Sols el general Guerra fa l'intransigent, sinó's revoca l'elecció presidencial.

En Guerra té homes y armes, però no té diners.

Notícies particulars de Cuba
LONDRES.—Les notícies particulars rebudes aquí desmenteixen l'importància de la revolució cubana.

DARRERA HORA
Informació de Madrid

De 1 a 3 matí.

Obra sospesa
L'arcalde, després de visitar la Sagranta, mental ha sospès les obres perquè no estaven autoritzades.

Per aquesta causa han quedat en vaga forsores 150 obrers.

Un regidor socialista fou qui denuncià les obres.

El partit l'ha desautorizat.

Els industrials falsificadors
S'han tancat les vaqueries que ho tenien manat, y han posat cartells a les portes en que's amos protesten de que se'ls hagi obligat a llençar la llet a les clavagueros.

S'han visitat varies flaques antihigieniques ab les quals se farà lo mateix que ab les vaqueries.

Incendi
CONCA.—Hi ha un gran incendi a la montanya que estava en litigi ab l'Ajuntament situada a dos llegues de la capital.

Se creu que l'incendi no ha sigut pas casual.

«Rara avis»
Llobrer Jozep Paró que ha sigut sotipulat al carrer d'Acclerats, deixa una fortuna de 12,000 duros.

La premsa
«Heraldo»

Para de les vagues y diu que la solidaritat entre ls obrers s'ha fet evident a Santander.

Treu en conclusió que l'atendre al problema obrer ha d'esser a Espanya obra comú dels partits.

«Espana Nueva»
Espana Nueva diu que un amic den Dávila ha dit a un periodista que les declaracions que feu la premsa tindran conseqüències, dones dimitirà.

«El Correo»
Para de la visita que ls socialistes austriacs han fet a Paris.

«La Epoca»
Tracta de l'insurrecció a Cuba y diu que sembla que s'hagi volgut provocar l'intervenció dels Estats Units en l'actual insurrecció al mateix temps que'l Congrés pan-americà proclama la necessitat de mantenir l'Independencia de les Repúbliques sudamericanes.

Més de Bilbao
Hi ha hagut lleugeres coaccions a Puente Nuevo, sens importància.

El general Zappino ha pregat a prestigiosos obrers y a sociats d'importància que interposin sa influència para convèncer als vaguistes de que tornin a empendre'l treball.

L'ex-regidor socialista Merodio s'ha excusat.

En un míting celebrat pels obrers de les mines properes an aquesta població s'ha acordat adherir-se a l'actitud de sos companys fins a lograr ses pretensions.

Segons impressions recollides en circulos miners on se reuneixen els patrons, sembla que els miners se conformen ab mitja hora menys de treball.

De Santander
Aviat arribaran 150 guardes civils d'infanteria y 90 de cavalleria.

Nombrosos grups de vaguistes intentaren entrar a la població. La guarda civil ho impedi.

Regua tranquil·litat.

Els barcos estan custodiats per forces d'infanteria.

El governador ha demanat reforços de armes.

Ha sortit de Vitoria el general González Tablas, que s'encarregarà del comandament superior de les forces.

Les autoritats de Santander han expressat al Govern que orenen convenient la presència d'un vaixell de guerra en aquelles agües mantes durin les actuals circumstancies.

El nombre de vaguistes es de 6,000.

Forces d'infanteria de la guarda civil protegeixen les fabricques de petroli.

Aquesta tarde recorrien la població escamots de vaguistes.

La tropa's hi sortí y deturà'l pas.

A la mina «Gras» els vaguistes han volat part de la via ferria valentes de tres cartutxos de dinamita.

Prou forces
Aquesta tarde a les 3'45 han arribat a Santander dos batallons de cassadors.

Isabel.....	13'90	per 100			
Unses.....	10'80	»			
Or de 4 duros.....	10'30	»			
Or de 2 y 1 duro.....	8'85	»			
Dollars.....	18'80	»			
France.....	11'00	»			
Mars.....	13'65	»			
Litres esterlins.....	37'85	ptes. una			

Cotons					
Notes de la casa Millet et Pagés					
LIVERPOOL					
OBRA MERCAT		10 11 mati.			
Agost.....	5'14				
Agost-Setembre.....	5'05				
Setembre-Octubre.....	4'98				
Octubre-Novembre.....	4'94				
Novembre-Desembre.....	4'94				
Desembre-Janer.....	4'95				
Janer-Febrer.....	4'90				
Febrer-Mars.....	4'90				
Mars-Abril.....	5'00				
Abril-Maig.....	5'03				
Maig-Juny.....	5'04				
Juny-Juliol.....					
Juliol-Agost.....					
Mercat d'ètil.					
TANCA MERCAT		2 tarda			
Agost.....	5'00				
Agost-Setembre.....	5'01				
Setembre-Octubre.....	4'92				
Octubre-Novembre.....	4'93				
Novembre-Desembre.....	4'82				
Desembre-Janer.....	4'90				
Janer-Febrer.....	4'93				
Febrer-Mars.....	4'90				
Mars-Abril.....	4'93				
Abril-Maig.....	5'00				
Maig-Juny.....					
Juny-Juliol.....					
Juliol-Agost.....					
Mercat Hougerment sostingut.					
NOVA - YORK (CONTINUUA)					
Agost.....	5'61				
Setembre.....	5'52				

Borsa de Paris					
Cambio facilitat per A. Compte					
CORRECTOR RIAL DE COMBRA - MALLORCA					
TANQUES OFICIALS					
Exterior 4 per 100.....	9'45				
Interior.....	12'97				
Argentí 4 per 100 1898.....					
Brazil 4 per 100 1898.....	9'78				
Frances 3 per 100.....					
Japones 4 per 100.....	7'05				
Portugues 4 per 100.....					
Rus 4 per 100.....	8'00				
Ture unificat 4 per 100.....	41'90				
Consolidat Rus.....	26'90				
Alcanas.....					
Nords.....					
Metropolita.....	17'80				
Canal Suez.....					
Rio Tinto.....	45'90				
Charter.....					
De Beers.....					
East Rand.....	16'80				
Goldfield.....					
Rand-Mines.....					

L. PERQUEL, AGENT DE CAMBIO					
-----------------------------	--	--	--	--	--